

Foto: Kevin Kohjus

2025. aasta kevadel alustatud kampaania «Teeme Trepimäe korda» käigus andsid oma panuse enam kui 200 toetajat, kelle abiga koguti 142 512 eurot. Uue trepi kogumaksumus oli 186 967,18 eurot. Trepimäe uue ilme kujundas arhitektuuribüroo 3+1 Arhitektid, ehitustööd tegi osahüing Kivikuvand ning ehitusjärelvalvet Procula OÜ. Fotol on Adeele Jaago tütar Salmeli Jaago rääkimas, miks on Viljandis hea elada.

Kutsume linlasi hääletama!

Viljandi linn kutsub kõiki elanikke kaasa rääkima linna arengus ja ilme kujundamises. Novembrikuu toob kaasa koguni kaks olulist hääletust – kaasava eelarve 2026 projektide ning konkursi «Kaunis Viljandi 2025» rahva lemmiku valimise. Mõlemad hääletused annavad võimaluse tunnustada häid ideid ja tegusid, mis teevad Viljandist üha parema ja kaunima elupaiga.

Kaasav eelarve 2026

Kuni 17. novembrini on Viljandi linna elanikel võimalus otsustada, milline kaasava eelarve

projekt 2026. aastal ellu viiakse. Linnavalitsuse komisjon hindas esitatud ideede vastavust kaasava eelarve reeglitega ja nende teostatavust järgmise kalendriaasta jooksul. Esitatud 13 ideest pääses hääletusele kaheksa.

2026. aasta kaasava eelarve hääletusel osalevad projektid:

1. Kõnnitee rajamine Maramaa puisteele Leola tänavast kuni Tallinna tänavani
2. Mänguväljak Arkaadia aeda
3. Paala järve värvilise purskkaevu taastamine
4. Rubiini platsi arendamine

5. Uueveski puhkeala lastebasseini uuendamine

6. Viljandi muuseumi hoov – koht, kus ajalugu ja inimesed kohtuvad

7. Viljandi järveäärse sporditaristu täiendamine varjualustega

8. Viljandi kogukonna raamatukogu.

Linnaelanike hääletus lõpeb 17. novembril kell 20. Oma hääl on võimalik anda portaalis volis.ee. Volise keskkonnas tuleb end tuvastada ID-kaardi, mobiil-ID või Smart-ID abil. Viljandi raekojas on võimalik hää-

letada tööpäeviti kella 9–11 ja 14–16, kaasa on vaja võtta isikut tõendav dokument. Toetust esitatud ideedele saavad avaldada kõik vähemalt 16-aastased Viljandi linna elanikud, kellest igapäev on kasutada kolm hääletust. Hääletuse õnnestumiseks peab vähemalt üks idee koguma 200 inimese toetuse. 60 000 euro suurune eelarve suunatakse sellele ideele, mis saab linlastelt kõige rohkem toetust.

Hääleta Volise keskkonnas
www.volis.ee.

«Kaunis Viljandi 2025»

Kuni 17. novembrini saavad linlased hääletada enda lemmiku kauni kinnistu või ehitise poolt.

Rahva lemmik selgitatakse välja järgmiste kinnistute ja ehitiste hulgast:

- Vaikuse tänav 3 (parim pereelamu)
- Oja tee 3a (parim uusehitis)
- Pähkli tänav 10 (parim aiakujundus)
- Riia maantee 49 (parim korterelamu)
- Uueveski tee 8 (parim renoveeritud ehitis)

Hääletada saavad kõik vähemalt 16-aastased Viljandi linna elanikud, kellest igapäev saab anda toetushääle ühele kinnistule või ehitisele.

Rahva lemmiku tiitli saab kõige rohkem hääli kogunud ehitis või aiakujundus. Oma hääle saab anda portaalis volis.ee, tuvastades end ID-kaardi, mobiil-ID või Smart-ID abil, või Viljandi linnavalitsuse kantseleis (Linnu tänav 2) tööpäeviti kella 9–11 ja 14–16.

Hääleta Volise keskkonnas
www.volis.ee.

Viljandi Linnavalitsus liitus kriisiinfo telefoniga 1247

Viljandi Linnavalitsus sõlmis häirekeskusega koostöölepe kriisiinfo telefoni kasutamiseks. Kriisiinfo telefoniga liitunud omavalitsuse elanikud saavad erakorraliste juhtumite korral helistada tasuta numbril 1247, et saada kriisis ametlikku ja usaldusväärset teavet ning käitumisjuhiseid.

Viljandi linnapea Johan-Kristjan Konovalovi sõnul võimaldab kriisiinfo telefon ohuolukordades operatiivselt infot jagada.

«Häirekeskusel on olemas teadmised ja kogemused kriisiolukordades info jagamisel ja vahendamisel. Loodan, et Viljandi linnal seda teenust kunagi vaja ei lähe, kuid vajaduse korral oleme valmis kõigile kriisiolukordadele reageerima,» ütles ta.

Häirekeskuse kriisijuhi Janek Muraka sõnul on Viljandi Linnavalitsuse otsus kriisiinfo telefoniteenusega liituda väga tervitatav. «Kriiside korral on elanike infovajadus tavapärasest

suurem ning meie soov on, et käitumisjuhised ja usaldusväärne teave oleks tehtud inimestele võimalikult mugavalt kättesaadavaks,» lausus ta. Lisaks on Muraka sõnul kriisiinfo telefoni numbrit hea meelde jätta – üks number 24/7 ehk 1247.

Numbrile 1247 saab helistada ka siis, kui kriisi ei ole. Sellisel juhul toimib lühinumber riiginfo telefonina, millelt saab küsida või anda infot maantee, pääste ja keskkonna teemadel

ning politsei- ja piirivalveameti dokumentide taotlemise kohta. 1247 on hädaabinumbri 112 kõrval tegutsev infonumber, mis pakub ööpäev läbi teavet ja nõu olukordades, kus elu, tervis või vara ei ole otseselt ohus. Teenust osutatakse eesti, vene ja inglise keeles.

Rohkem infot saab kriisivalmiduse spetsialistilt Triinu Tintsilt (telefon 5308 0860, e-post triinu.tints@viljandi.ee).

Viljandi arvudes

* Maakonna näitajad

- Registreeritud elanikke: 16 702
- Sünde oktoobrikuus: 13
- Registreeritud töötuid: 975*
- Vabu töökohti: 115*
- Keskmine brutopalk: 1823*

Allikad: Viljandi linnavalitsus, töötukassa, statistikaamet

Väljaandja Viljandi Linnavalitsus, Linnu tänav 2, 71020 Viljandi.
Kommunikatsioonijuht Seila Peek, tel 522 9420,
e-post seila.peek@viljandi.ee. **Trükitud** trükikojas Kroonpress.

Petturid koputavad koduuksele

✚ Elerin Tetsmann,
Viljandimaa veebipolitseinik

Aasta esimese kaheksa kuuga registreeriti Eestis 795 investeerimis-, panga-, paki- ja telefonikelmust, mille kahjusumma ületas 12 miljonit eurot. Aasta varem oli kahju ligi 5 miljonit. Kasv on hüppeline – eriti pangatehingute kelmuste puhul, kus kahju suurenes 2,3 miljonilt enam kui 6 miljonini. Numbrite taga on päris inimesed, ka siinsamas Viljandis.

Petturid mängivad osavalt inimeste emotsioonidele ja usaldusele. Raha kaotatakse mitte ainult säästudest, vaid sageli võetakse petturite survele ka laene. Kelmuse ohvrid kogevad tugevat emotsionaalset kriisi, tunnevad piinlikkust ja jäävad tihti üksi – kuigi tegelikult võib ohvriks sattuda igaks.

Levinumad skeemid

Üha sagedamini algab pettus telefonikõnega, kus väidetakse, et inimese pangakontol on kahtlased tehingud. Kannatanut hoitakse liinil, et ta ei saaks abi küsida, ja mõnikord saadetakse lausa «uurija» uksele, kes veenab ohvrit sularaha välja võtma või laenama. Petukõnesid tehakse ka tervisekassa, Elektrilevi ja Telia nimel ning need on sageli eesti keeles.

Internetis levivad e-kirjad ja sõnumid, mis teavitavad «võidust» või «maksmata arvest» ning meelitavad sisestama pangakaardi andmeid. Järgnevad automaatsed ülekanded ja tihti uus skeem, mis lubab «kahju tagasi saada» – kuid vaid uue makse eest.

Sagenevad ka Facebooki ja Messengeri õngitsused, kus

«tuttav» palub koodi edastamist. See annab petturile ligipääsu kontole ja sõbralistile.

Petturid tegutsevad ka füüsiliselt, koputades koduustele ja esitledes end ametnikena. Kui inimene ei jälgi meediat, võib ta nende juttu uskuda. Seepärast tuleks alati kontrollida, kas helistaja või külaline on päriselt vastavast ametist, ning hoiatada ka neid, kes infost kõrvale jäävad.

Kuidas end kaitsta?

- Räägi kahtlusest usaldusväärse inimesega või küsi nõu veebipolitseinikult.

- Ära jaga PIN-koodi ega paroole. Kasuta tugevaid paroole ja kaheastmelist autentimist.

- Tee tehinguid vaid ametlikel veebilehtedel.

- Kontrolli ametnikke ja teenusepakkuja ametlike kanalite kaudu.

- Jaga hoiatusinfot inimestega, kes ei kasuta interneti.

Pettuse korral tegutse kohe – teavita oma panka ja politseid. Kiire reageerimine võib kahju vähendada.

Kui oled juba ohver

Kelmuse ohvriks langemine on tõsine kriis. Raha kaotus toob kaasa usaldus- ja eneseteaduse murenemise, mistõttu on oluline rääkida ja otsida tuge.

Abinumbrid (tasuta):
Eluliin 655 8088 (eesti k), 655 5688 (vene k) kl 19–07;
emotsionaalse toe telefon 116 123 (eesti, vene, inglise k) kl 10–00,
hingehoidjad kl 16–00.

Veebipolitseiniku soovitus: kasuta internetiostudeks eraldi pangakaarti, kuhu kannad vaid vajaliku summa. Nii jääb põhikonto pettuste korral puutumata.

Viljandimaa õpilasesindused

Foto: Kristi Kiiman, VOL

Viljandimaa õpilasesindused alustasid uut koostööseminaride sarja

✚ Alexander Langel, projektimeeskonna liige, Viljandi Kesklinna kooli õpilasesinduse asepresident

Viljandimaa koolinoored ja huvijuhid on otsustanud võtta ohjad enda kätte ja panna liikuma kahe aasta pikkuse koolitusteele, mis ühendab maakonna õpilasesindusi.

Kõik sai alguse tänavu märtsis, kui Viljandi maakonna koolide huvijuhid ja õpilasesinduste liikmed kokku tulid. Kohtumine oli nii sisukas kui ka hoogne ning üheskoos leiti, et selliseid ettevõtmisi on maakonnas veel vaja. Esimese seminari järel loodi projektimeeskond, mis hakkas eest vedama omavahelise koos-

töö edasist kulgemist. Erasmus+ programm toetas projekti «Noorte tervise ja heaolu edendamine koolidemokraatia suurendamise kaudu» 60 000 euroga. Selle abil korraldatakse kahe õppeaasta jooksul kokku kaheksa seminari, mille eesmärgid ja sisu on noorte endi poolt välja pakutud. Seminaridel osalevad 22 Viljandimaa kooli õpilasesinduse noored ja huvijuhid ning kahel seminaril ka koolijuhid. Seminaridelt saavad osaleda uusi teadmisi õpilasesinduse ja iseenda arendamiseks ning luua palju uusi sidemeid teiste koolide ja õpilastega. Lisaks saavad õpilasesindused proovida kätt projektirahastuse taotlemises ja viia koolides ellu enda tervise- ja heaolualgatusi.

Septembri lõpus oli Viljandi

Sakala keskuses avaseminar, mis andis kogu projektile stardipauku. Kohal oli ligi 130 Viljandimaa noort, kes said osa inspireerivast ja energilisest päevast. Seminaril koolitas noori meeskonnatöö ja ajaplaneerimise teemal Liis Tamman, organisatsiooni tegevust tutvustas Eesti õpilasesinduste liit, kaks kooli tutvustasid oma seniseid tervise- ja heaolualgatusi ning päeva lõpetas põnev ja inspireeriv arutelu Viljandimaa noortevaldkonna spetsialistide vahel. Seminarilt lahkuti positiivse meeleoluga – näod naerul ja peas liikusid mõtted juba järgmiste kohtumiste suunas. Kohtumine pani aluse ühele tõeliselt ergastavale kaheaastasele seiklusele, mis ühendab Viljandimaa noori ühise eesmärgi nimel.

Järgmine seminar tuleb 2026. aasta jaanuaris Mulgi vallas, kus keskendutakse teemadele «Nutiseadmete kasutamine koolis» ja «Projektkirjutamise algõpetus».

Kaheaastases projektis osalevad 22 Viljandimaa õpilasesinduse noored. Projekti juhib Viljandimaa omavalitsuste liidu haridusametuse tervisenõunik Kristi Kiiman. Lisaks on korraldusmeeskonnas huvijuhid Karin Mägi (Kalmetu kool), Laura-Liisa Lehtmets (Viljandi Paalalinna kool) ja Moonika Pärna (Viljandi Jakobsoni kool) ning õpilased Anna Marii Herm ja Laureen Reial Kalmetu koolist, Holger Otsing Viljandi Paalalinna koolist ning Alexander Langel ja Robert Oja Viljandi Kesklinna koolist.

2025. aasta II kvartalis sündinud viljandlased

Aron Netšajev
Chasper-Renek Laas
Debora Dorbek
Eia Ungerson
Emili Sülla
Frank Sebastian Mäesalu
Frans-Erik Krausberg
Franz Mathias Lang
Gustav Gross
Hanna Adeele Pari
Harro Jugomäe
Ida Villemis

James Kayden Ramdhani
Johannes Rehema
Kert Akel
Kiara Sild
Lenna Tootsi
Lucas Paju
Marlen Kojoni
Noora Mägi
Ramon Tasumäe
Remo Napritson
Rosabel Olev
Vanessa Volkov

2025. aasta III kvartalis sündinud viljandlased

Ailiis Kobak
Ambros Suga
Arabella Elur
Aron Leo Parbo
Breen Söber
Elli Kaup
Elli Roosi Tirmaste
Enely Lillemäe
Flora Sööt Ventura
Gustav Puks
Hanna Emilia Reva
Henri Hunt
Hubert Lend
Hubert Priks
Isabella Puur
Johann Pilliroog
Johannes Kull
Kris Madi
Liisa Hunt

Luka Melnykovych
Luna Musajev
Marcel Kamenshchikov
Maribel Tamm
Markus Tonio Salumäe
Mathias Lucas Künnapuu
Meisi Metste
Milan Hatlevitš
Nazar Basarab
Nia Xandra Jeedas
Remi Tampel
Saara Olivia Tuoppi
Simona Liiv
Soo Tubli
Zahar Basarab
Tobias Loite
Tristan Pärtel
Voore Soop

Kvaliteedi hindamine andis Viljandile tervikpildi hariduse arenguvajadustest

Viljandi linn osales Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (HAKA) üldhariduse kvaliteedi-hindamises kõigi oma põhikoolidega, et saada terviklik ülevaade linna hariduse hetkeseisust ja arengusuundadest. Hindamine põhines koolide eneseanalüüsil ning sõltumatute ekspertide tagasisidel, mille tulemusel valmisid igale koolile parendustegevuste kavad.

Viljandi linna haridusspetsialisti Kristlin Oja sõnul sündis otsus kaasata hindamisse kõik Viljandi linna põhikoolid soovist näha haridust tervikuna. «Soovisime saada selge pildi koolide tugevustest, arenguvajadustest ja koostöövõimalustest, et panna haridusse süsteemselt,» ütles Oja.

Ühtne hindamisprotsess andis väärtusliku ülevaate iga kooli olukorrast ning linna haridusmaastikust tervikuna. Tulemused tõid esile vajaduse ühtlustada andmete kogumist ja kasutamist, parandada tugiteenuste planeerimist ning tugevdada in-

Foto: HAKA

Hille Tammsaar (Kaare kooli õpetaja), Tiivi Tiido, Ülle Roomets (Kaare kooli õpetaja), Janika Siim (Kaare kooli õpetaja), Marika Hiie (Kaare kooli õppejuht), Marge Altsaar (Kaare kooli õpetaja), Epp Kongas (Kaare kooli juht), Kersti Kaplinski (HAKA ekspertide meeskonna juht), Eve Mets (Kaare kooli õpetaja), Lilian Reinmets (hindamismeeskonna liige), Kaisa Musting (HAKA koordinaator), Lilian Reinmets (hindamismeeskonna liige), Are Tints (abilinnapea).

fo liikumist õpetajate ja juhtkondade vahel. Samuti tõstati vajadus süsteemsema seire- ja tagasisidesüsteemi järele. «Protsess muutis koolide ja linnavalitsuse koostöö avatumaks ja analüüsipõhiseks. Samas tõi

see esile meie tugevused – professionaalsed õpetajad, koostöö kogukonnaga ning koolide valmisoleku ühiseks arenguks,» lisas linna haridusspetsialisti Kristlin Oja.

Viljandi Kaare kooli direktor

Epp Kongas tõdes, et kvaliteedi-hindamine andis koolile selge ma suuna edasisteks tegevusteks. «Tänu ühtsele metoodikale oli võimalik tuvastada koolide ühised arenguvajadused ja kavandada koostööd üle koolivõrgu. Välis hindamine lisas protsessile objektiivsust ja usaldusväärsust,» sõnas Kongas.

Hindamisest saadud tulemuste põhjal kavandab linn mitmeid ühiseid tegevusi: õppekavade arenduse ja loomingu töehustamist, tugivõrgustike töö parendamist, väärtuskasvatuse süsteemsemat arendamist ning noorte ja lapsevanemate suuremat kaasamist linna haridusellu. Tulevikuvision on liikuda Viljandi linnas koolipõhisest juhtimisest strateegilisema ja terviklikuma lähenemise suunas. Hindamise tulemused võetakse aluseks tegevuskavade koostamisel ja otsustusprotsessides.

Lisainfot leiab veebilehelt haka.ee/uldhariduskoolide-kvaliteediarendamine.

Ohuolukorras loeb iga sekund: varju seal, kus oled!

✚ Oskar Lepik, päästeamet

Sõda Ukrainas, droonid Euroopas ja muutunud julgeolekuolukord on pannud ühiskonda rohkem mõtlema oma turvalisusele ning tõstatanud küsimuse: kui valmis me kriisideks oleme? Eesti on turvaline ja kaitstud riik. Ent kindlustunnet kasvatab ka teadmine, et kui olukord seda nõuab, siis oskame õigesti tegutseda.

Sel aastal oli päästeametil oktoobris, elanikkonnakaitse kuul fookuses varjumine ja ohuteavitus. Pealtnäha tundub see enesestmõistetava teemana, ent Eesti inimesed ei kipu ohuolukorras sugugi ühtmoodi käituma. Kui aega on vähe ning ohus on elu või tervis (näiteks suurõnnetus ohtlike kemikaalidega, plahvatus, sõjaline rünnak või muu ootamatu olukord), võib viivitamine aga maksta elu.

Hiljuti tehti Eesti inimeste seas uuring, milles küsiti nende käitumise kohta ohusireeni kuuldes. Vaid 34% küsitletuist vastas, et nad varjuksid kohe lähimasse siseruumi ja otsiksid seejärel lisainfot – just nii, nagu kriisilukorras tegutseda peab. Ülejäänud võivad end aga pahaaimamatult ohtu seada: osa otsiks esmalt infot, osa lahkukuks asukohahoonest, et minna avalikku varjumiskohta ja osa ei teeks üldse midagi.

Iga sekund loeb!

Kampaaniaga «Varjumiseks on 3 minutit – kuhu jõuad sina?» pannakse inimestele südamele, et varjumine peab toimuma kiiresti. Reaalses ohuolukorras võib aega varjumiseks olla isegi vähem. Kampaanias kasutusel olev ajaline mõõde aitab paremini mõista, et ohu korral ei ole aega otsida ideaalset lahendust, vaid tegutseda tuleb kohe. Ohuolukorras loeb iga sekund.

Varjumine pole keeruline, kuid see peab toimuma väga kiiresti. Kui kuuled sireene või oled saanud riigilt EE-ALARM-i kaudu korralduse varjuda, ära ignoreeri ohtu ning varju kohe! Püsi turvalises kohas, kuni tuleb teadaanne ohu möödumisest.

Iga varje loeb!

Ohu korral ära kuluta aega spetsiaalse varjumiskoha otsimisele. Parim varjumiskoht on tegelikult seal, kus sa parasjagu oled. Kui oled hoones, jää sinna. Avalik varjumiskoht võib jääda sinu asukohast liiga kaugel. Tegelikult ongi avalik varjumiskoht mõeldud sõjaolukorras neile, kes viibivad ohuohetel linnatänaval. Kui oled kodus, tööl või poes, siis tuleb varjuda samas hoones. Leia ruum, mis on madalal korrusel, tugivate seintega ja ilma akendeta. Jäta meelde – sinu ja õue vahel peab olema vähemalt kaks seina. Nii kaitsesid end

lööklaine purustuste, suitsu, lenduvate esemete ja kildude eest. See on lihtne ja hea viis end kaitsta.

Kui oled õues ja ühtegi siseruumi läheduses pole, siis plahvatusohtu korral ära jää lageda taeva alla seisma. Parim viis end sel hetkel kaitsta on heita pikali maalohku või kraavi ning katta pea kätega. Kõige ohtlikum on jääda püsti ja nähtavaks. Varjumine tähendab, et sa vähendad oma haavatavust – iga takistus sinu ja ohu vahel võib päästa sind rasketest vigastustest.

Me ei pane suitsuandurit lakke selleks, et oodata tulekahju, vaid et olla valmis end õigel ajal päästma. Samamoodi peame mõtlema ka varjumisele. Kui teame, kuidas ohuolukorras tegutseda, siis suudame paremini kaitsta ka ennast ja oma lähedasi. Teadmised ja oskused on osa meie kindlustundest.

Täpsemad juhised, kuidas varjuda ja selleks valmistuda, on veebilehel www.olevalmis.ee.

Konkursi «Kaunis Viljandi 2025» preemiate saajad on selgunud

Konkursi «Kaunis Viljandi» eesmärk on Viljandi linna kinnistute omanike ja elanike kaasamine ning tunnustamine Viljandi linnaruumi heakorrasemas tõstmisel ja kaunimaks muutmisel. Konkursiga hinnati kinnistute ja ehitiste viisakust ning arhitektuurset terviklikkust, sealhulgas värvilahendust, haljastust (ka looduslikku mitmekesisust), üldist heakorda, ehitiste sobitumist keskkonda, väikevorme ja muid kujunduslikke elemente. Uusehitiste kategoorias pöörati erilist tähelepanu arhitektuuri kaasaegsusele. «Hindamiskomisjoni töö on alati põnev, ent samal ajal ka nõudlik,» ütles konkursi komisjoni esimees Peedu Põld. «Igal aastal seisame silmitsi küsimusega, kuidas võrrelda võrreldamatut – ilu. Mul on tõeliselt hea meel, et ka tänaval leidis komisjon üksmeele ning sai esile tõsta need paigad ja inimesed, kes teevad Viljandi veelgi kaunimaks.»

Konkursi hindamiskomisjon on selgitanud välja parimad järgmistest kategooriates:

- Parima korterelamu tiitliga pärjatakse Riia maantee 49 – maheda värvilahenduse ja ilusa hoovipoolse rõdulahendusega kortermaja.
- Parima pereelamu kategoorias võitis Vaikuse tänav 3 – koduselt haljastatud modernne pereelamu.
- Parimaks uusehitiseks pärjati Oja tee 3a – jõuline värvilahendus ja minimalistlik arhitektuur.
- Parim renoveeritud ehitis on Uueveski tee 8 – kvaliteetselt renoveeritud ja Viljandi ajaloo väga oluline villa.
- Parim ühiskondlik hoone või ärihoone on C. R. Jakobsoni tänav 2a – funktsionaalne ja kogukonna poolt oodatud hoone, mis rikastab arhitektuurset Viljandi kesklinna. Tunnuskirja saab ka Riia maantee 99, 24-7 Fitness (OÜ Fellin Capital) – kaasaegne ja kontrasti loov hoone Viljandi äärelinnas.
- Parima tootmishoone tiitli saab Pärnu maantee 10 – lihtne, ilus ja kasutajasõbralik hoone, mis toob ümbruskonda tänapäevase arhitektuuri keele.
- Parima aiakujunduse laureaati on Pähkli tänav 12 – liigirikas, mitmekülgne ja alati

kaunis ning hoolitsetud aed. Lisaks saavad linna tunnuskirja Mäe tänav 11 / Tartu tänav 25 – kaunis tervik, mille hooned ja aed panustavad kaunis Viljandisse nii värvilahenduse kui roheilu poolest, ning Ploomi tänav 7 – praktiline lopsaka haljastuse ja jooksumuru kooslus.

- Parim avalikus kasutuses olev haljasala asub aadressil Riia maantee 15 – korterelamu ühisala, millesse panustatakse koduaiale kohaselt.
- Parima piirde kategooria võitis Jakobsoni tänav 73 – kümneid meetreid katkematu peenart, mis annab puittarale kauni sokli. Lisaks saab linna tunnuskirja Uueveski Konsum – võimas elupuusein ja alati kaunid ning hoolitsetud lillekonteinerid.
- Parima värvilahenduse tiitli pälvis Valuoja puiestee 20 – rõõmsa ja tasakaalus värvilahendusega kortermaja, mis ilusti ümbritsevat hoonega kokku sobitub.

Eripreemiad ja linna tunnuskirjad:

- Metsik rohelus, Mäe tänav 12. Metsviniapuu mattuv fassaad, mis muudab maja omaette vaatamisväärsuseks. Raamat «Kaunis Eesti kodu 2025».
- Loominguline lillepott, Posti tänav 25 – pioneerikäekoti kasutamisel lillepotina.
- Healupood, Tartu tänav 3 – pioneerikohvi kasutamisel lillepotina.
- Lisaks on 3.–17. novembrini rahvahääletus, kus on võimalik anda hääli oma lemmikule. Rahvahääletusele pannakse need kinnistud, mille hääletusele panekuga on kinnistu omanik nõus. Hääletus on elektrooniliselt linnavalitsuse e-keskkonnas.

Konkursi «Kaunis Viljandi 2025» hindamiskomisjoni kuulusid esimees ja linnavalitsuse liige Peedu Põld, peaarhitekt ja arhitektuuriameti juhataja Jaak Reinula, linnakunstnik ja kultuuriväärtuste spetsialist Kristi Kangilaski, haljastusspetsialist Gerda Ustimenko, projektide ja järelevalveteenistuse juht Hans Priks ning eelmise, 2024. aasta konkursil preemia saanud kinnistu esindaja Siiri Kobin.

Konkursi «Kaunis Viljandi 2025» preemiate pidulik ülevõtte andmine on 10. detsembril kell 16 Sakala keskuses.

ARVAMUSLUGU

Viljandi [eel]arvamusfestival: viljandlaseks olemise harjutus jätkub, festival tähistab peagi viiendat sünnipäeva

✚ Heldi Ruiso
kogukonnaühenduse Loov
Viljandi eestvedaja

Paljud meist on sõprade seltsis «maailma parandanud» – arutades, kuidas meie naabruskond või kogu Viljandi võiks parem olla. Sageli jäävad need mõtted aga saunaruumi või köögilaua taha. Avalik arutelu koht aitab headel ideedel jõuda laiemas kuulajaskonnani ning toob kokku need, kes tahavad kaasa mõelda ja tegutseda. Teisalt annab pakiliste teemade tõstatamine avalikul platvormil – ja seda [eel]arvamusfestivali Tartu tänaval on ka olnud – linnavalitsujatele võimaluse kuulata linlasi valimiste vahelisel ajal ning viljandlastel endil aidata kaasa, et kitsaskohad

leiaksid lahenduse ja lennukad ideed väljundi.

Just sellist aruteluruumi on Viljandi [eel]arvamusfestival loonud ja tähistab peagi oma viiendat sünnipäeva. Ideekorjes ja aruteludes kõlavad pigem inimeste endi südamehääled ja kogemused kui organisatsioonide poliitilised ambitsioonid. Ka mullu tõstatati küsimusi, mis puudutavad linlaste igapäevast elu. Arutati näiteks, kas Viljandi on elanikele kodu või lihtsalt kommunaalkorter. Küsiti linnalt, kuidas vältida olukorda, kus inimesed muutuvad passiivseteks pealtvaatajateks, selle asemel et olla linnaelu kujundajad ja loojad. Sest just siis, kui igaüks hoolib oma kodust ja selle ümbrusest, muutub ka kogu linnaruum elamisväärsemaks.

Tõstatati ka turvalisuse teema. Turvaline linn algab tunnetest – kas Viljandis on hea olla? Turvalisus ei tähenda ainult kuritegevuse ennetamist, vaid ka seda, kas inimene tunneb end oma kogukonnas märgatuna ja kuuldu. Räägiti noorte rollist kriisideks valmisolekul ning sellest, kuidas tagada, et info jõuaks nendeni arusaadaval kujul. Viimaste aastate kriisid on õpetanud, et mida mitmekesisemad on inimese suhted ja kogukondlikud sidemed, seda kergem on raskustest läbi tulla. Seetõttu otsiti taas ühisosa noorte ja vanade vahel – murti eelarvamusi stiilis «vanad ei saa meist aru» ja «noored on hukas». Küsiti: mida meil on teineteisele anda, et elu oleks soojem ja värvilisem?

Tartu tänav sai festivalil pai-

gaks, kus anti sõna ja kuulati ära, jagati vaatenurki ja kogemusi Viljandi linna, Targa linna, Turvalise linna ning Noorte ja eakate arutelualadel. See oli tõeline arutelu meie tänaval.

Seniste festivalide mitmekülgsus näitab, et viljandlased suhtuvad oma linna hoolivalt ja mõistavad oma rolli selle tuleviku kujundamisel. Mõtestatud aruteludest võivad sündida uued traditsioonid ning nuppeid saab teha ka linna arenguplaanidesse. Nii võib [eel]arvamusfestival kujuneda Viljandi omaks arutelukultuuri viisiks – koos kuulata, koos suunata ja koos otsustada. Loe lähemalt kogukonna tegemistest Facebooki lehelt Loov Viljandi.

2026. aasta eelarvamusfestival algab 30. mail 2026.

2024. aasta konkursi «Kaunis Viljandi» publiku lemmik: Tartu tänav 31 – põhjalik vanalinna miljööse sobituv renoveerimistö.

Kultuuri- ja spordisündmused

NOVEMBER

15	<u>10.00</u>	Combimill korvpalliturniir, <i>Viljandi spordihoone</i>
	<u>10.00</u>	Tulevik Cup 2025 jalgpallis, <i>Männimäe jalgpallihall</i>
	<u>15.00</u>	Loeng: Heiki Raudla – «Pöörased 1930ndad Viljandis», <i>Viljandi muuseum</i>
16	<u>10.00</u>	Tulevik Cup 2025 jalgpallis, <i>Männimäe jalgpallihall</i>
	<u>11.00</u>	Neurosomaatiline tantsurännak, <i>tantsukool Tantsutsoon</i>
	<u>14.00</u>	Eesti naiste MV võrkpallis, <i>Viljandi spordihoone</i>
17	<u>14.00</u>	Uudishimu päeva giidituurid Viljandi muuseumis, <i>Viljandi muuseum</i>
	<u>17.00</u>	Hannese kirjutamisklubi, <i>Viljandi linnaraamatukogu 2. saali Ameerika teabepunkt</i>
	<u>17.15</u>	Eesti keele kohvik, <i>Viljandi linnaraamatukogu 3. saali videoruum</i>
18	<u>16.00</u>	Presidendi algatus – uudishimu päev – väikeste kaartide meisterdamise töötuba, <i>Viljandi linnaraamatukogu 2. saali Ameerika teabepunkt</i>
	<u>19</u>	<u>11.00</u>
20	<u>17.00</u>	Kolmanda kolmapäeva klubi – Ira Lember, <i>Viljandi linnaraamatukogu 2. saali Ameerika teabepunkt</i>
	<u>15.15</u>	Üksarvikud, <i>Viljandi linnaraamatukogu 2. saali Ameerika teabepunkt</i>
	<u>19.00</u>	Tantsumaja: Tallinna tantsuklubi, <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
21	<u>11.00</u>	Andres Tamme mälestusturniir korvpallis, <i>Viljandi spordihoone</i>
	<u>18.30</u>	Ajaratta klubi peoõhtu, <i>Sakala keskus</i>
	<u>10.00</u>	Tulevik Cup 2025 jalgpallis, <i>Männimäe jalgpallihall</i>
22	<u>11.00</u>	Andres Tamme mälestusturniir korvpallis, <i>Viljandi spordihoone</i>
	<u>14.00</u>	Loeng: Inna Jürjo – «Nöiaprotsessid Eestis», <i>Viljandi muuseum</i>
	23	<u>9.00</u>
<u>10.00</u>		Tulevik Cup 2025 jalgpallis, <i>Männimäe jalgpallihall</i>
<u>11.00</u>		Neurosomaatiline tantsurännak, <i>tantsukool Tantsutsoon</i>
24	<u>12.00</u>	Lõõtspillikursus 2025, <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
	<u>17.00</u>	Eesti naiste MV võrkpallis, <i>Viljandi spordihoone</i>
	<u>17.00</u>	Sugupuu uurimine: kuidas kirjutada mälestusi, <i>Viljandi linnaraamatukogu 2. saali Ameerika teabepunkt</i>
25	<u>17.15</u>	Eesti keele kohvik, <i>Viljandi linnaraamatukogu 3. saali videoruum</i>
	<u>11.00</u>	Laste- ja noorteteater Reky: «Päkapikkude jõuluootus», <i>Sakala keskus</i>
	26	<u>16.00</u>
<u>16.30</u>		Dementsusega inimeste lähedaste tugigrupp, <i>Viljandi linnaraamatukogu 3. saali videoruum</i>
<u>17.30</u>		Käsitööring inglise keeles, <i>Viljandi linnaraamatukogu 2. saali Ameerika teabepunkt</i>
27	<u>18.00</u>	Kairi Leivo tondijutud, <i>Viljandi muuseumi rehetuba</i>
	<u>11.00</u>	Loovkonverents «Juht pingeväljas», <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
	<u>11.00</u>	Väikelaste laulu- ja mänguring, <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
28	<u>12.00</u>	Titelaulu- ja mänguring, <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
	<u>15.15</u>	Üksarvikud, <i>Viljandi linnaraamatukogu 2. saali Ameerika teabepunkt</i>
	<u>9.00</u>	Jõud MV tütarlaste võrkpallis, <i>Viljandi spordihoone</i>
29	<u>10.00–14.00</u>	Vaimse tervise kohvik, <i>Viljandi linnaraamatukogu fuajee</i>
	<u>11.00</u>	Perehommik, <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
	<u>12.00</u>	Jõulupärja punumise töötuba, <i>sünnimusekeskus Myra</i>
30	<u>14.00</u>	Loeng: Mari Vallikivi: «Eduard Timbrilmann – avastamata kunstigeenius», <i>Viljandi muuseum</i>
	<u>17.30</u>	Advendiaja algus Viljandis, <i>Vabaduse plats</i>
	<u>19.00</u>	Mart Sander ja Triin Lellep lavastuses «Roosivõti», <i>Sakala keskus</i>
31	<u>11.00</u>	Eesti noorte PU14, mini-MV korvpallis, <i>Viljandi spordihoone</i>

DETSEMBER

1	<u>17.15</u>	Eesti keele kohvik, <i>Viljandi linnaraamatukogu 3. saali videoruum</i>
	<u>11.30</u>	Esimese teisipäeva klubi: Elo Seliranna raamatud, <i>Viljandi linnaraamatukogu 2. saali Ameerika teabepunkt</i>
3	<u>11.00</u>	Pisipõnni tund, <i>Viljandi linnaraamatukogu 3. saali videoruum</i>
	<u>13.00</u>	Päevane kontsertkohtumine: Merle Lilje, <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
4	<u>18.00</u>	Viljandi põhikoolide <i>playback</i> , <i>Sakala keskus</i>
	<u>18.00</u>	Salongijutud: Elo Selirand, <i>Linnagalerii</i>
	<u>15.30</u>	Kertu Kändler luuleraamatu «Kõik, mis ütle mata jäi» esitus, <i>Linnagalerii</i>

6	10.00	Käsitöö jõululaat, <i>Sakala keskus</i>
	10.30	Eesti sisekarikavõistlused vibulaskmises, <i>Viljandi spordihoone</i>
	14.00	Loeng: Meelis Friedenthal – «Nõidumisest ja lepingust Kuradiga Viljandi linnas 1644. aastal», <i>Viljandi muuseum</i>
7	10.30	Eesti sisekarikavõistlused vibulaskmises, <i>Viljandi spordihoone</i>
	11.00	Advendilaat, <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
	11.00	Neurosomaatiline tantsurännak, <i>tantsukool Tantsutsoon</i>
	15.00–18.00	Jõulud Viljandis: rahvapärimus ja pühade tuli, <i>Vabaduse plats</i>
8	17.00	Sugupuu uurimine: õigeusu koguduste materjalid, <i>Viljandi linnaraamatukogu 2. saali Ameerika teabepunkt</i>
	17.00	Teadusnäituse «Rada, mida polnud kaardil» avamine ja kohtumine teadlase Meidi Sirkiga, <i>Viljandi linnaraamatukogu 2. saali Ameerika teabepunkt</i>
	17.15	Eesti keele kohvik, <i>Viljandi linnaraamatukogu 3. saali videoruum</i>
9	16.00	Väärikate ülikool: «Käsitöolisest väikeettevõtja teekond», <i>Sakala keskus</i>
	19.00	Regilaulupesa, <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
10	11.00	Jõulukontsert – kaasa teevad Pauluse koguduse õpetaja Marek Roots, Viljandi Jakobsoni kooli poistekoor Mulgi-Jõmmid, Viljandi Jakobsoni kooli balletistuudio, JJ-Street tantsukool, Viljandi gümnaasium, Viljandi muusikakool jpt, <i>Sakala keskus</i>
	16.00	Pipa lasteklubi, <i>Viljandi linnaraamatukogu 3. saal</i>
	18.00	Kairi Leivo tondijutud, <i>Viljandi muuseumi rehetuba</i>
11	11.00	Väikelaste laulu- ja mänguring, <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
	12.00	Titelaulu- ja mänguring, <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
	12.00	Viljandi Paalalinna kooli liikumise päev, <i>Viljandi spordihoone</i>
	19.00	Aida mälumäng, <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
12	19.00	Paul Neitsov: «Jõuluteraapia» sarja kontsert, <i>Viljandi baptisti kirik</i>
	10.00	Tulevik Cup 2025 jalgpallis, <i>Männimäe jalgpallihall</i>
13	12.00	35. VAK Staieri jõulujooks, <i>Jakobsoni kooli staadion</i>
	18.00	Balti liiga käsipallis: Viljandi HC – ASK Zemessardze / RSU, <i>Viljandi spordihoone</i>
14	11.00	Neurosomaatiline tantsurännak, <i>tantsukool Tantsutsoon</i>
	14.00	Balti liiga käsipallis: Viljandi HC – ZRHK TENAX Dobeles, <i>Viljandi spordihoone</i>
	15.00–18.00	Jõulud Viljandis: teatri- ja muinasjutupäev, <i>Vabaduse plats</i>
	17.30	Eesti naiste MV võrkpallis, <i>Viljandi spordihoone</i>
15	17.00	Hannese kirjutamisklubi, <i>Viljandi linnaraamatukogu 2. saali Ameerika teabepunkt</i>
	15–20	12.00–19.00 Viljandi vanalinna laternad, <i>Viljandi tänavatel, hubastes hoovides</i>
16	19.00	Jaan Tätte ja Jaan Sööt: «Jõulud ja Jaanid», <i>Sakala keskus</i>
17	11.00	Pisipõnni tund, <i>Viljandi linnaraamatukogu 3. saali videoruum</i>
	17.00	Kolmanda kolmapäeva klubi: jõulud eesti ilukirjanduses, <i>Viljandi linnaraamatukogu 2. saali Ameerika teabepunkt</i>
18	19.00	Tantsumaja: TÜ VKA tudengid, <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
19	10.00	Jõululaat, <i>Uku keskus</i>
	11.00	Laste- ja noorteteater Reky: «Päkapikkude jõuluootus», <i>Sakala keskus</i>
20	18.30	Ajaratta klubi peoõhtu, <i>Sakala keskus</i>
	10.00	Hansa Ilutulestikud Cup jalgpallis, <i>Männimäe jalgpallihall</i>
	15.00	Talvemäng koos Annikaga, <i>Viljandi muuseum</i>
	16.00	Talvemäng koos Annikaga, <i>Viljandi muuseum</i>
	18.00	Balti liiga käsipallis: Viljandi HC – VHC Šviesa, <i>Viljandi spordihoone</i>
21	11.00	Neurosomaatiline tantsurännak, <i>tantsukool Tantsutsoon</i>
	14.00	Balti liiga käsipallis: Viljandi HC – Pasvalio Pieno žvaigždės, <i>Viljandi spordihoone</i>
	15.00–18.00	Jõulud Viljandis: talvine pööripäev, <i>Vabaduse plats</i>
23	19.00	Jõulud sadamas, pühad saarel – Marek Sadam ja Mikk Saar, <i>Sakala keskus</i>
26	13.00	Arsise jõulukontsert «Jõulud käes», <i>Viljandi baptisti kirik</i>
27	10.00	LTK Sakala 42. karikasari lauatennises, <i>Viljandi spordihoone</i>
	10.00–14.00	Vaimse tervise kohvik, <i>Viljandi linnaraamatukogu fuajee</i>
	19.00	Lauri Saatpalu ja Peeter Rebane «Otse tootjalt tarbijale!», <i>teater TEMUFI</i>
28	19.00	Mari Jürjens ja Curly Strings – «Jõulud ratastel», <i>Viljandi pärimusmuusika ait</i>
31	23.59	Viljandi linna aastavahetus, <i>Vabaduse plats</i>

Näitused

VILJANDI MUUSEUM, Laidoneri plats 10

«**Nöiakivi**» kuni 31. detsembrini
Näitusega kaasneb temaatiline loengusari:
22. novembril kell 14 – Inna Jürjo: «Nöiaprotsessid Eestis»
6. detsembril kell 14 – Meelis Friedenthal: «Nõidumisest ja lepingust Kuradiga Viljandi linnas 1644. aastal»
«**Kuldaeg – elu/kunst Viljandis 1920.–1930. aastatel**» – avamine 15. novembril kell 14, üleval kuni 10. jaanuarini
Näituse juurde kuulub ka kaks loengut:
15. novembril kell 15 Heiki Raudla: «Pöörased 1930ndad Viljandis»
29. novembril kell 14 Mari Vallikivi: «Eduard Timbrilman – avas-tamata kunstigeenius»

VILJANDI LINNARAAMATUKOGU TREPIGALERII, Tallinna tänav 11/1

Laste ja noorte eksliibrisevõistluse «**Mina, raamat ja eksliib-
ris**» **konkursitööd** kuni 6. detsembrini
Slevin Frosti graafikanäitus trepigaleriis ja 2. saali vitriinides kuni 28. novembrini
Kaupo Kikkase fotonäitus «Rada, mida polnud kaardil. Teekond teadusesse» 8. detsembrist kuni 29. jaanuarini

RÜKI GALERII, Tartu tänav 7c

Anna-Liisa Kree «Suvi on vaid meeleseisund» kuni 29. no-
vembrini
Liisi Ordi ja Martin Urbi «Alge» 5. detsembrist kuni 10. jaa-
nuarini

VILJANDI LINNAGALERII, Tallinna tänav 11/1

Viljandi kunstnike grupinäitus «Mälu jälgedes» kuni
4. jaanuarini

SAKALA KESKUS, Tallinna tänav 5

«**Kas pööripäev on pöördepunkt?**» jalutussaalis kuni 28. no-
vembrini
«**Mul on okk, kui ma teile ei meeldi**» 24. novembrist kuni
4. jaanuarini

KONDASE KESKUS, Pikk tänav 8

«**Härmad mitmes vaatuses**» kuni 31. jaanuarini
Anne Rudanovski «Vaikuse grammatika» kuni 28. veebrua-
rini

VILJANDI NUKUTEATRI ETENDUSED

«**Nif-Naf-Nuf**» 16. novembril kell 12 ja 20. novembril kell 11
«**Kakuke läheb seiklema**» (MTÜ Kohver) 23. novembril kell 12
«**Lugu karupojast ja sellest, kes elab jões ...**» 27. novem-
bril kell 11
«**Äraleiaüles kinnas**» 30. novembril kell 12
«**Nukkude kontsert**» 7. detsembril kell 12 ning 14. detsembril
kell 12 ja 16
«**Nukkude kontsert**» gruppidele ettetellimisega 8., 9. ja 11. det-
sembril kell 11; 12. detsembril kell 17; 15. ja 16. detsembril kell
11. Gruppidel vajalik ettereistreerimine: nukuteater@viljandi.ee
või telefonil 527 7129
viljandinukuteater.ee

TEATRI TEMUFI ETENDUSED VILJANDIS

«**Must ja valge koer**» 16. novembril ja 8. detsembril kell 11
«**Armastus ja arusaam**» 20. ja 21. novembril kell 19; 13. det-
sembril kell 17; 14. detsembril kell 15; 19. detsembril kell 19
«**Tumeaine**» 22. novembril ja 16. detsembril kell 19
«**Läbimurre’t oodates**» 28. ja 29. novembril kell 19; 6. detsemb-
ril kell 19; 7. detsembril kell 17, 10., 11. ja 18. detsembril kell 19;
20. detsembril kell 17
«**Ma armastasin sakslast**» 15. novembril kell 17; 3., 4., 5. ja 9.
detsembril kell 19
«**Võtmesõnade võrk**» 9. detsembril kell 13
«**Wikmani poisid**» 12. detsembril kell 19
«**Vanja**» 17. detsembril kell 19
www.temufi.ee

UGALA TEATRI ETENDUSED VILJANDIS

«**Sünnipäevaküünlad**» 4. detsembril kell 19
«**Taeva kingitus**» 22. novembril kell 17 ja 19. detsembril kell 19
«**Cosmopolitan**» 21. novembril ja 12. detsembril kell 19
«**Uhkus ja eelarvamus (justkui)**» 29. novembril kell 17 ja 20.
detsembril kell 19
«**Uus tüdruk**» 15. novembril kell 17; 5. detsembril kell 19 ja 6.
detsembril kell 14
«**Superstaar**» 28. novembril ja 19. detsembril kell 19
«**Kartulimässajad**» - 2., 3., 16. ja 17. detsembril kell 11
«**Pikse jäljed**» 15. novembril kell 17
«**Võrku püütud**» 11. detsembril kell 19
«**Leskede kadunud maailm**» 20. detsembril kell 19
«**Ja on kukutud**» 14. novembril kell 19
Ekskursioonide sari «Avatud Ugala» 19. detsembril kell 17.30
«**Mio, mu Mio**» 27. ja 28. novembril kell 11; 2., 3., 4., 8., 9., 10., 11.
detsembril kell 11; 13. detsembril kell 12; 15., 16., 17. detsembril kell 11
www.ugala.ee